

Riksförbundet Sveriges museers yttrande över remiss gällande PSI-utredningens betänkande (SOU 2014:10) Ett steg vidare – nya regler och åtgärder för att främja vidareutnyttjande av handlingar

Riksförbundet Sveriges museer (RSM) har beretts möjlighet att yttra sig över gällande PSI-utredningens betänkande (SOU 2014:10) Ett steg vidare – nya regler och åtgärder för att främja vidareutnyttjande av handlingar.

Riksförbundet Sveriges museer har till uppgift att ta tillvara och driva den svenska museisektorns gemensamma intressen. Förbundet företräder drygt 210 medlemsmuseer i Sverige.

I korthet föreslås i betänkandet (SOU 2014:10) Ett steg vidare – nya regler och åtgärder för att främja vidareutnyttjande av handlingar de författningsändringar som behövs för att genomföra ändringarna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/98/EG om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (PSI-direktivet) och med de författningsändringar i lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen (PSI-lagen) som krävs. De ändringarna som föreslås är att lagens tillämpningsområde utvidgas så att den också omfattar arkiv, bibliotek (inklusive högskolebibliotek) och museer, en ny huvudregel införs för hur höga avgifter som får tas ut för att ge tillgång till handlingar samt att som allmän princip införs att handlingar som omfattas av lagen och tillhandahålls av myndigheterna får vidareutnyttjas. Vidare föreslås i betänkandet även åtgärder som skapar bättre förutsättningar för vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen.

Riksförbundet Sveriges museer (RSM) har inga övergripande synpunkter på betänkandets förslag. Ett av huvudförslagen till förändringar i den nuvarande PSI-lagen om att lagens tillämpningsområde utvidgas så att den också omfattar arkiv, bibliotek och museer. Detta ligger i linje med RSM mål om att de svenska museernas samlingar och förvaltningen av dessa blir mer hållbar och användarvänligt samt att museerna ska få möjlighet att bredda och fördjupa sin publiks engagemang. RSM:s ambition är även att de svenska museerna ska tillhandahålla mer användarvänlig information och på detta sätt vara en synlig samhällsresurs.

RSM anser det vara positivt till förslaget att arkiv, bibliotek och museer, oavsett krav på kostnadstäckning, ges möjlighet att ta ut avgifter som inte överstiger kostnaderna för att samla in, framställa, reproducera och sprida handlingarna inklusive en rimlig avkastning på investeringar. Vidare är RSM även positiva till förslaget om att det i PSI-lagen förs in en särskild reglering för beviljandet av exklusiva rätter avseende digitalisering av kulturresurser. I PSI-utredningens direktiv fanns att särskilt analysera kommunala myndigheters behov av stöd. Utredningen visade att det finns stora skillnader hos kommunerna. I ena änden av skalan finns de som är mycket aktiva på området. De ser ett ökat vidareutnyttjande som en strategisk fråga, där målet är att underlätta för medborgarna och stimulera utvecklingen av näringslivet. Flera kommuner har fattat beslut om tydliga och ambitiösa planer och riktlinjer

för det fortsatta arbetet. I den motsatta änden finns kommuner som inte anser sig berörda av frågan, eller ser utvecklingen främst som ett hot mot deras möjligheter att finansiera vissa verksamheter med avgifter. RSM vill betona att dessa förhållanden påverkar de museer som har kommunal huvudman och att det kan ha som konsekvens att vissa museer inte kommer att ha möjlighet att tillgängliggöra sin information i den omfattning man önskar. RSM tror dock att de kommunala museerna på sikt kommer att påverkas av den allmänna utvecklingen mot att allt mer offentlig information görs tillgänglig för vidareutnyttjande. Detta kommer att främja utvecklingen mot att de kommuner som idag är avvaktande tillför medel till sina museiinstitutioner så att dessa kan tillgängliggöra sin information.

RSM vill även understryka att förslaget om att myndigheterna ska publicera förteckningar över vilka handlingar som finns tillgängliga för vidareutnyttjande kommer att kräva resurser i form av arbetstid och administrativa kostnader som RSM bedömer att museerna inte har inom nuvarande budgetar.

Remissvaret har behandlats i styrelsen för Riksförbundet Sveriges museer.

RIKSFÖRBUNDET SVERIGES MUSEER

Robert Olsson
Ordförande

/

Mats Persson
Generalsekreterare